Akademisyenlerin Bilgi Ve ?leti?im Teknolojilerine Eri?imi Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Akademisyenlerin Bilgi Ve ?leti?im Teknolojilerine Eri?imi Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16595

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Akademisyenlerin Bilgi Ve ?leti?im Teknolojilerine Eri?imi Ölçe?i, akademisyenlerin Bilgi ve ?leti?im Teknolojilerine (B?T) eri?im düzeylerini, bu teknolojileri kullanma becerilerini ve motivasyonlar?n? ölçmek amac?yla Türkçeye uyarlanm?? bir ölçektir. Ali Battal ve Halil Kayaduman (2021) taraf?ndan gerçekle?tirilen bu uyarlama çal??mas?, ölçe?in Türkiye'deki yüksekö?retim kurumlar?nda görev yapan akademisyenler üzerinde geçerlik ve güvenirlik kan?tlar?n? sunmay? amaçlam??t?r. Ölçek, özgün yap?s?nda de?i?iklikler göstererek 4 faktör ve 25 madde ile nihai halini alm??t?r.

Anahtar Kelimeler

Bilgi ve ?leti?im Teknolojileri (B?T), Akademisyen, Teknolojiye Eri?im, Ö?retimsel Kullan?m, ?çsel Motivasyon, D??sal Motivasyon, Ölçek Uyarlama, Geçerlik, Güvenirlik.

Yazarlar

Ali Battal, Halil Kayaduman

Amaç

Bu ölçek, akademisyenlerin Bilgi ve ?leti?im Teknolojilerine (B?T) eri?im düzeylerini, bu teknolojileri kullanma konusundaki yeterliliklerini ve motivasyonel faktörlerini belirlemek amac?yla uyarlanm??t?r. Ölçe?in temel amac?, Türk yüksekö?retim sistemindeki ö?retim elemanlar?n?n teknoloji entegrasyonu süreçlerini bilimsel olarak incelemeye olanak tan?yacak güvenilir ve geçerli bir araç sunmakt?r.

Uyarlama çal??mas?, ölçe?in orijinal yap?s?n?n Türkçe kültürü ve akademik ortam?na uygunlu?unu test ederek, B?T kullan?m?na yönelik beceri ve motivasyon düzeylerindeki farkl?l?klar? ölçmeyi hedeflemi?tir.

Yap?

Ölçek, B?T eri?iminin ve kullan?m?n?n çok boyutlu do?as?n? ölçmektedir. Uyarlama ve faktör analizi çal??malar? sonucunda ölçek, 25 madde ve dört temel faktör alt?nda toplanm??t?r. Bu faktörler ?unlard?r:

Beceri: Akademisyenlerin B?T araçlar?n? kullanma konusundaki genel yeterlilik ve özgüvenlerini ifade eder. Bu faktör, orijinal ölçekteki Stratejik ve Bilgisel Beceri boyutlar?n?n birle?mesiyle olu?mu?tur.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ö?retimsel Kullan?m: B?T'in ders materyallerini geli?tirme ve ö?rencilerle etkile?im kurma gibi pedagojik amaçlarla ne ölçüde kullan?ld???n? ölçer.
D??sal Motivasyon: Yöneticilerin beklentileri veya kurumsal gereklilikler gibi d?? kaynaklardan gelen B?T kullan?m?na yönelik te?vikleri kapsar.
?çsel Motivasyon: Akademisyenin ki?isel geli?im, merak ve ö?renme iste?i gibi iç kaynaklardan beslenen B?T kullanma arzusunu temsil eder.

Geçerlik

Ölçe?in yap? geçerli?ini incelemek amac?yla iki a?amal? bir analiz süreci izlenmi?tir. ?lk olarak, 265 gönüllü akademisyenden toplanan veriler üzerinde Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) uygulanm??t?r. AFA sonucunda, orijinalden farkl? olarak Stratejik ve Bilgisel Beceri boyutlar? tek faktör alt?nda birle?erek "Beceri" olarak adland?r?lm??t?r. Beceri, ö?retimsel kullan?m, d??sal motivasyon ve içsel motivasyon faktörlerinden birer madde ç?kar?larak, toplam **25 maddeden** olu?an 4 faktörlü bir yap? elde edilmi?tir.

Faktör yükü da??l?mlar? **.87 ile .44** aras?nda de?i?mektedir. Bu dört faktörlü yap?n?n aç?klad??? toplam varyans oran? ise **% 66.03** olarak tespit edilmi?tir. ?kinci a?amada, farkl? bir çal??ma grubundan olu?an 251 akademisyene Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) uygulanm?? ve elde edilen uyum de?erlerinin kabul edilebilir düzeyde oldu?u saptanm??t?r, bu da ölçe?in yap?sal geçerli?ini desteklemektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in iç tutarl?l???n? de?erlendirmek için Cronbach Alfa güvenirlik analizi kullan?lm??t?r. Analiz sonuçlar?, ölçe?i olu?turan yap?lar?n (faktörlerin) güvenirlik katsay?lar?n?n **.75 ile .95** aras?nda de?i?ti?ini göstermi?tir. Bu aral?k, ölçe?in alt boyutlar?n?n yüksek düzeyde iç tutarl?l??a sahip oldu?unu ve ölçülen yap?lar? güvenilir bir ?ekilde temsil etti?ini kan?tlamaktad?r.

Faktör Analizi

Ölçe?in faktör yap?s?, 265 akademisyen üzerinde yap?lan Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) ile incelenmi?tir. Bu analiz, ölçe?in Türkçe formunun 4 temel boyutta topland???n? göstermi?tir: Beceri, Ö?retimsel Kullan?m, D??sal Motivasyon ve ?çsel Motivasyon. Bu dört faktör, B?T eri?imi ve kullan?m?na dair akademik tutum ve davran??lar?n önemli bir bölümünü aç?klamaktad?r.

Elde edilen 4 faktörlü modelin toplam varyans?n % 66.03'ünü aç?klamas?, ölçe?in yap?sal olarak güçlü oldu?unu belirtmektedir. Ayr?ca, Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) ile modelin uyum indekslerinin do?rulanmas?, bu faktör yap?s?n?n Türkiye örnekleminde geçerli oldu?unu teyit etmi?tir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Enstrüman

Test Çe?idi: Uyarlama

Format: 5'li Likert tipi derecelendirme (Örne?in: Kesinlikle Kat?lm?yorum'dan Kesinlikle Kat?l?yorum'a do?ru).

Mevcut Diller: Türkçe

Hedef Kitle: Akademisyenler

Ya? Grubu: Yeti?kin (Yüksekö?retim Kurumu Çal??anlar?)

Popülasyon Detaylar?: Türkiye'deki yüksekö?retim kurumlar?nda görev yapan gönüllü akademisyenler (Toplam 516 akademisyen iki ayr? grupta incelenmi?tir).

Test Metodolojisi: Öz Bildirimli Anket

Anahtar Kelimeler

B?T Eri?imi, Akademik Beceri, Teknoloji Motivasyonu, Ölçek Geli?tirme, Cronbach Alfa, Psikometri.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Mevcut De?il

?leti?im E-posta Adresi: albatt@gmail.com (Sorumlu Yazar: Ali Battal)

Yaz??ma Adresi: Makale referans?nda belirtilen kurumsal adresler.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: 2021

?zinler ve Ücret: Ölçe?in kullan?m? için sorumlu yazar Ali Battal ile ileti?ime geçilmesi önerilir.

Makale Ba?lant?s?: Orijinal makale Dergipark üzerinden eri?ilebilir durumdad?r.

PDF Eri?imi: Ölçe?in orijinal PDF dosyas? burada indirilebilir: akademisyenlerin-bilgi-ve-iletisim-teknolojilerine-erisimi-olcegi-toad.pdf

ARABPSYCHOLOGY.COM

Kaynaklar

Battal, A. ve Kayaduman, H. (2021). Akademisyenlerin Bilgi ve ?leti?im Teknolojilerine Eri?imi Ölçe?inin Türkçe'ye Uyarlanmas?: Geçerlik ve Güvenirlik Çal??mas?. *Trakya E?itim Dergisi, 11*(3), 1401-1416. Doi: 10.24315/tred.852047

Akademisyenlerin Bilgi Ve ?leti?im Teknolojilerine Eri?imi Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Toplam 25 Madde

?nternet kullanmak, daha iyi kararlar almama yard?mc? olacak bilgilere ula?mam? sa?layabilir.
B?T kullanmay?, yöneticilerim benden bekledikleri için kullanmak isterim.
Çe?itli B?T araçlar?n? kullanarak hedeflerime ula?ma konusunda kendime güvenirim.
Ö?renciler ile ileti?im kurmak için dijital teknolojileri kullan?r?m.

ARABPSYCHOLOGY.COM